

IKÄIHMISET EKSOTE:N PALVELSOPIMUSNEUVOTTELUISSA

Imatran Vanhusneuvosto on huolissaan oman kuntansa palvelurakenteesta sekä ikäihmisen asumista tukevan verkostoyhteistyön riittävydestä. Yhteistyössä EKSOTE:n tulisi huomioida eri sektorien toimintojen tarjonta kotona asumisen tukemiseksi ja laadukkaiden palveluiden turvaamiseksi. **Kuntien tehdessä palvelusopimusta kuntayhtymänä tulisi huomioon ottaa oman kunnan ikäihmisten elinympäristöt, asuminen ja palvelunsaanti** tukemalla seudullisten palveluiden vahvistamista. Kunta ja kuntayhtymän strategiassa tulee ottaa mukaan elinkaariajattelu sekä elinympäristön tarkastelu että kestävä kehitys. Tehokas lähipalveluiden hyödyntämien luo kuntiin työpaikkoja, elinvoimaa, lisää valinnanvapautta sekä palvelun laadukkuutta. Sopimusneuvottelussa tulee huomioida kunnassa olevien yhteisöjen ja yrittäjien palveluntarjonnan hyödyntäminen. Tämä on mahdollista mm. lisäämällä palvelusetelien käyttöä sekä tarkastelemalla todellisia julkisen sektorin kustannuksia ja mitoittamalla palveluseteli saman arvoiseksi.

Vanhuspalvelulain eli Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista (28.12.2012/980) säädetään 11 §:n ja mukaan **vanhusneuvosto on otettava mukaan vanhuspalvelulain lain 5 §:ssä tarkoitettun suunnitelman valmisteluun ja 6 §:ssä tarkoitettuun arviointiin.**

Vanhuspalvelulain sisällöstä poimittua:

**2 §**

- 1) **kunnan** velvollisuudesta huolehtia ikääntyneen väestönsä hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemisesta sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveystalvuelujen turvaamisesta kunnassa;
- 2) iäkkään henkilön palveluntarpeiden selvittämisestä ja niihin vastaamisesta;
- 3) iäkkäille henkilöille järjestettävien palvelujen laadun varmistamisesta.

**4 §**

**Yhteistyö**

Kunnan eri toimialojen on toimittava yhteistyössä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.

Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä kunnassa toimivien julkisten tahojen, yritysten sekä ikääntynyttä väestöä edustavien järjestöjen ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.

**5 §**

**Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi**

Kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma on laadittava osana kunnan strategista suunnittelua. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa suunnitelmassa on:

- 1) arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä;
- 2) määriteltävä tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi;
- 3) määriteltävä toimenpiteet, joilla kunta vastaa 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumisesta, sekä arvioitava voimavarat, jotka kunnassa tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseksi;
- 4) määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa; sekä

## IMATRAN VANHUSNEUVOSTO

5) määriteltävä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tahojen kanssa.

Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (365/1995) 65 §:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua raporttia ja hyvinvointikertomusta.

### 6 §

#### **Palvelujen riittävyyden ja laadun arviointi**

Sen lisäksi, mitä 5 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään, kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on vuosittain arvioitava iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyyttä ja laatua alueellaan.

Palvelujen laadun ja riittävyyden arvioimiseksi kunnan on kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä. Lisäksi kunnan on koottava tiedot palveluihin käytetyistä taloudellisista voimavaroista sekä henkilöstön määrästä ja koulutuksesta. Arvioinnissa on lisäksi otettava huomioon sosiaaliamiehen vuosittaisessa selvityksessä esitetyt havainnot.

Vanhusneuvosto muistuttaa kuntapäättäjiä, että palvelusuunnitelmassa, palveluiden riittävyyden tarkastelussa ja laadunarvioinnissa on otettava vanhusneuvosto mukaan. Vanhusneuvosto haluaakin oman kunnan ottavan vastuuta ja keräävän suoraan palautetta ikäihmistensä sote- ja asumispalveluiden laadusta ja riittävyydestä esim. asukkailta itseltään tai heidän läheisiltään. Puuttumalla epäkohtiin voimme osaltamme olla turvaamassa kuntalaistemme laadukasta elämää ja elinvoimaista ympäristöä.

Paikka, aika ja allekirjoitukset